

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Kábrtovou ve věci žalobce **P. E.**, zast. JUDr. Mario Hartmannem, advokátem AK GHP Advocates Limited, organizační složka se sídlem Ostrava, Havlíčkovo nábřeží 2728/38, PSČ : 702 00, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra ČR** se sídlem v Praze 7, Nad Štolou 3, pošt. schránka 21/OAM, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 11. 2012, čj. OAM-150/LE-LE05-ZA14-2010, t a k t o :

I. Žaloba se z a m í t á .

II. Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se včasnou žalobou domáhal přezkoumání správnosti a zákonnosti rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 11. 2012, kterým mu nebyla udělena mezinárodní ochrana podle ust. § 12 – 14b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o

azyly). V žalobě žalobce namítá nezákonnost napadeného rozhodnutí, spočívající v tom, že žalovaný se řádně nevypořádal se všemi skutečnostmi, významnými pro rozhodnutí ve věci a porušil tak ustanovení § 2 a § 3 správního řádu. Žalobce byl uvedeným pochybením zkrácen na svých právech, rovněž pak je přesvědčen, že splňuje podmínky, dané ust. § 12 a § 14a) zákona o azylu. Žalovaný se odpovídajícím způsobem nevypořádal s obsahem žalobcovy žádosti o udělení mezinárodní ochrany a jím uváděnými skutečnostmi v rámci provedeného pohovoru, zejména s tvrzením, že mu v případě návratu do země původu hrozí nebezpečí vážné újmy ze strany státních úřadů, zejména místní policie. Uvedl, že se angažoval v rámci politické strany Müsavat, která je pro své opoziční směřování perzekuována a mnohým jejím členům i žalobci hrozí bezprostředně pronásledování, vykonstruovaná obvinění a následné uložení trestů odnětí svobody v naprosto nevyhovujících vězeňských podmínkách. Žalovaný zdůvodňuje svůj postup tím, že veškeré aktivity policejních složek vůči žalobci souvisely s tím, že ze strany protestujících docházelo k překročení vymezeného časového rámce jednotlivých protestních akcí, demonstranté se nerozešli a jejich jednání bylo proto protizákonné a zásah policejních složek naopak legitimní. Správní orgán na str. 5 rozhodnutí uvádí, že neshledal nic konkrétního v tom smyslu, že by žalobci v zemi původu hrozily nějaké osobní potíže kvůli jeho politickému přesvědčení, skutečnosti, které při ústních pohovorech sdělil, úmyslně zveličil a nadhodnotil. Situace v zemi původu doznala v posledních letech pozitivních změn, zejména v kontextu propuštění několika opozičních předáků a zlepšenému zacházení s vězni. S tím ovšem žalobce nesouhlasí, sám se účastnil zejména protestních akcí organizovaných opoziční stranou Müsavat, během protestů byl opakovaně zadržen a odmítá názor žalovaného, že je možné bezprostředně po oznámení ukončení protestní akce účastníky, kteří se nedopouštějí žádného protiprávního jednání, rozhánět za použití donucovacích prostředků. Není vyloučeno, že po obdobném zákroku může následovat neadekvátní reakce protestujících v podobě násilností. Žalobce sám se ovšem nikdy podobného násilného jednání nedopustil, zákrok zasahujících policistů vůči své osobě považuje za nepřiměřený. Jednalo se dle jeho názoru o zneužití veřejné moci ve prospěch vládnoucí strany a použití síly a donucovacích prostředků na zastrašení právě řadových členů opozice. Podle žalobce bylo cílem zásahů zapůsobit na psychiku jednotlivců v tom smyslu, aby si příští protesty rozmysleli. Žalobce z uvedených důvodů považuje argumentaci žalovaného, vycházející z informací o zemi původu, které žalovaný shromáždil a z nichž usuzoval na uklidňující se politickou situaci, za mylnou. Před volbami v r. 2005 sice došlo k propuštění několika opozičních předáků, kteří se mohli následně zúčastnit voleb, poukazuje však na fakt, že zpráva, z níž žalovaný vychází, neřeší situaci běžných členů opozičních stran, kteří jsou i nadále za vyjadřování svých názorů odsuzováni, i když pod záminkou jiných trestných činů, prokázaných na základě vynucených doznání. Žalovaný rovněž neshledal hrozící nebezpečí pro případ návratu žalobce, v tomto kontextu poukázal na lepší se stav místních věznic. Žalobce však je toho názoru, že pokud Červený kříž vyvíjí na místní úřady tlak, pod kterým se snaží např. o vymýcení tuberkulózy, toto ještě neznamená neexistenci hrozby vážné újmy na zdraví pro případ jeho uvěznění pod vykonstruovaným obviněním. Ani případné fungující soudnictví by nedokázalo žalobce ochránit před pobytem ve vězení až do vydání osvobozujícího rozhodnutí. V neposlední řadě žalovaný poukazuje na

rozpory ve výpovědích žalobce a považuje je za významné natolik, že způsobují nevěrohodnost jeho výpovědi. Žalobce je ovšem za natolik rozporuplné neshledává, uvádí, že určitá diverzita výkladů jednotlivých uvedených faktů ve spojení s psychickými, časovými a dalšími vlivy, které na něho působily jednak v Ázerbájdžánské republice a jednak po cestě do České republiky, nemůže ve svém důsledku vést k znevěrohodnění jeho výpovědi a zcela zlehčit jeho kritickou situaci. Žalovaný se řádně nevypořádal se všemi rozhodnými skutečnostmi a žalobce proto navrhuje zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci k dalšímu řízení.

Na doplněnou žalobu reagoval žalovaný správní orgán písemným vyjádřením ve věci, a to dne 1. 2. 2013. Správní orgán uvedl, že s žalobou nesouhlasí, odkazuje přitom na obsah správního spisu, zejména žádost o udělení mezinárodní ochrany a protokoly o pohovoru včetně ostatního spisového materiálu. Žalovaný považoval z průběhu správního řízení za objasněné, že důvodem k podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany je skutečnost, že žalobce byl ve vlasti uprchlíkem, je proti němu vedeno v Ázerbájdžánu vykonstruované trestní stíhání a hledají ho kvůli nenastoupení výkonu vojenské základní služby. Žalovaný nepovažuje žalobcovy výpovědi o následcích jeho jednání za politicky motivované pronásledování ve smyslu § 12 zákona o azylu, ani za věrohodné. Kromě účastní na dvou demonstracích se žalobce nijak politicky neprofiloval, po opuštění vlasti se nijak neangažoval a své politické přesvědčení nijak nikde neprezentoval. Od doby opuštění vlasti navíc uplynulo již téměř sedm let. Žalovaný považuje žalobcem popsané aktivity za účelově zveličené a jejich následky za nevěrohodné, z jeho vyjádření vyplývá, že jedinou jeho činností pro stranu Müsavat byla účast na protestních akcích, z tohoto důvodu měl být celkem třikrát zadržen policií, avšak v průběhu řízení o jednotlivých zadrženích vypovídal rozdílně, nejprve uvedl, že byl zadržen dvakrát na tři dny a jednou na 15 dní, pokaždé byl policií odvezen na služebnu městského policejního obvodu, později uváděl, že byl poprvé zadržen na 24 hodin, podruhé na tři dny a potřetí na 15 dní a především, že byl pokaždé umístěn na jiné policejní služebně v Baku. Na adresy služeben si nevzpomněl. Poprvé měl být zadržen za to, že rozdáváním letáků zval na nepovolenou akci, uvedenou činnost označil za legální, ale na zadržení si nikde nestěžoval. V dalších dvou případech sám potvrdil, že účastníci mítinku, na nichž měli na tribuně vystupovat čelní představitelé kandidující koalice, byli policií v čase, do kdy bylo jejich konání povoleno, vyzváni k rozchodu. Dalším znevěrohodňujícím momentem pak je informace Národní ústředny Interpolu, v níž švédská strana uvádí, že dotýčný požádal již v r. 2003 o politický azyl ve Švédsku, tj. před dobou vzniku jeho tvrzených potíží. Do vlasti byl deportován v listopadu 2004, tj. v době, kdy se měl údajně poprvé účastnit mítinku strany. Občanský průkaz, který žalobce správnímu orgánu předložil, byl vydán krátce na to, tj. v lednu 2005. Informace dále zmiňuje žádost o povolení pobytu ve Švédsku, kterou žadatel podal dne 27. 2. 2006 v Ankaře. V uvedené době měl ale dle své výpovědi být ve Švédsku a žádat tam o mezinárodní ochranu. Po seznámení se s touto informací uvedené rozpory nedokázal vysvětlit. Dále pak žalovaný uvádí k problematice odmítání nástupu výkonu vojenské služby, že sám žalobce ve svých výpovědích uvedl, že v době svého vycestování měl odklad výkonu vojenské služby, jelikož byl živitel a opatrovník dvou mladších sourozenců, nedomnívá se ani, že by byl za nenastoupení na vojnu trestán, jen tam prostě nechce jít kvůli tamním

poměrům a nechce držet zbraň v ruce. Z ustálené judikatury českých soudů plyne, že povolávání k výkonu vojenské služby samo o sobě není ještě pronásledováním ve smyslu zákona o azylu, a to ani v případě, že by tento výkon byl spojen s rizikem účasti při bojových akcích ve válečném konfliktu. Ve výpovědích žalobce uvedl, že se obává svého uvěznění z důvodu zahájeného trestního stíhání za útok na veřejného činitele a držení drog, mohl by mu hrozit i postih za nevykonání vojenské základní služby. Ani v jedné záležitosti však dosud nerozhodoval soud, o případném výroku je možno toliko spekulovat. S ohledem na výpovědi žalobce žalovaný opět poukazuje na jejich vnitřní nekonzistentnost a rozporuplnost s informacemi o zemi původu, případné uložení trestu a jeho výkon za nenastoupení k výkonu vojenské základní služby nelze samo o sobě považovat za hrozbu vážné újmy, neboť osobní situace žadatele není v ničem jiná než situace ostatních občanů Ázerbájdžánu, podléhajících branné povinnosti. Žalovaný odkazuje na Zprávu MZ USA ze dne 24. 5. 2012, z níž mj. plyne, že občané mají právo odvolávat se proti rozhodnutím soudů v případech týkajících se lidských práv k ESLP ve lhůtě půl roku od prvního rozhodnutí nejvyššího soudu v jejich případě (což je hojně využíváno), během šesti měsíců od vyčerpání všech domácích legálních možností je možné též takové podání v trestních věcech. K situaci neúspěšných žadatelů o azyl pro případ návratu do vlasti se pak vyjadřuje informace MZV ČR z 24. 11. 2011 a 8. 8. 2012, shodně uvádějí, že sankce takovým občanům nehrozí. Jiná situace ovšem bude o osob trestně stíhaných za porušení zákonů, takový občan bude čelit vzneseným obviněním. Zpráva z listopadu 2011 zdůrazňuje, že nenastoupení či vyhýbání se vojenské službě je rovněž trestným činem. Vycestování žalobce proběhlo legálně bez problémů, správní orgán dospěl k závěru, že nebezpečí mučení, nelidského nebo ponižujícího zacházení či trestu žadateli ve vlasti nehrozí. Žalovaný dále uvedl, že jak z otevřených informačních zdrojů, tak Infobanky ČTK nevyplývá existence ozbrojeného konfliktu na území Ázerbájdžánu, který by bylo možno vykládat vůči žalobci ve vztahu k § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu, jeho vycestování není v rozporu s mezinárodními závazky ČR. Žalovaný situaci žalobce velmi pečlivě hodnotil, opatřil si veškeré potřebné podklady, které jsou citovány v rozhodnutí a založeny ve spise. Žalovaný je přesvědčen, že žalobce se zcela účelově pokouší pomocí azylového řízení vyhnout probíhajícímu trestnímu řízení v ČR, k jeho námitkám vůči podkladovým informacím správního orgánu žalovaný uvádí, že žalobce byl s těmito seznámen, žádné návrhy neměl, spis nedoplnil, nelze tedy jinak, než i zmíněné námitky považovat za účelové. Nadále trvají vazební důvody žalobce, je stíhán pro trestný čin padělání a pozměňování veřejné listiny a přečin nedovoleného ozbrojování (mimo jiné se prokazoval padělaným OP na jméno Emil Markov), do ČR na tento přicestoval z Řecka. Žalovaný trvá na tom, že rozhodnutí je zákonné, vznesené žalobní námitky nedůvodné a navrhuje zamítnutí žaloby.

Při jednání soudu dne 22. 7. 2013 zástupce žalobce navrhl výslech svědků, kteří by měli soudu předestřít situaci v Ázerbájdžánu tak, jak tam skutečně existuje a tak doložit, že žalobce byl ohrožen azylově relevantně ve smyslu ust. § 12 zákona o azylu a je i dle § 14a) téhož zákona, jeho návrat není možný, situace je nebezpečná. Jedná se o svědky A. F., S., S., S. A., PoS a V. T., PoS. První svědek se nedostavil, jedná se o bývalého armádního důstojníka, další dva jsou spolu s žalobcem žadateli o azyl. Dále je pak navrhován

výslech strýce žalobce, pana A. M., který žije v ČR, i předvolání žalobce z Vazební věznice v Praze – Pankráci. Jako další návrh pak vyslovil zástupce žalobce návrh na přibrání dalšího účastníka do řízení, a to M. H., která je snoubenkou žalobce.

Soud vyhověl návrhu v rozsahu provedení výsledku pana V. T., nar. X, který uvedl, že pobývá v PoS Kostelec nad Orlicí, od žalobce ví, že byl členem opoziční strany, účastnil se mítinků, kde zatýkali lidi. Toto se běžně v Ázerbájdžánu děje, policie zatčené bije a případně u nich „najde“ narkotika, taková tam prostě vládní situace. Neexistují tam lidská práva, o tomto pojednávají i nevládní organizace, pokud tam člověk řekne pravdu, mohou vás zbít na ulici, uvěznit, podstrčit narkotika. Lidé nechtějí posílat syny do armády, stává se, že za 3, 6 měsíců přijde příbuzným tělo a též se stává, že jsou takto prodávány lidské orgány. To jsou i témata různých mítinků, které tam probíhají. Svědek přijel do ČR 24. 4. 2012, v zemi původu pracoval, ale 2 či třikrát do měsíce byl volán na policii, kde ho vždycky zbili, o všem hovořil ve své věci před správním orgánem. V r. 2005 byl zabit novinář, dodnes se neví, kdo to udělal. V r. 2011 se stalo něco podobného, další žurnalisté jsou ve vězení, ale samozřejmě ne za to, co napsali, najde se vždy něco jiného. K dotazu soudu na situaci mezi Ázerbájdžánem a Arménií uvedl, že toto sice zamrzlo, ale klid stále není, stále se tam střílí, jde o zónu Karabachu, která představuje asi 20 % území, žalobce odtamtud pochází. S žalobcem se svědek seznámil někdy v říjnu 2012 v Kostelci, vídali se každý den, hovořili o situaci v zemi původu, ví, že žalobce tu psal prostřednictvím internetu o svých názorech, pokud by se vrátili zpět, jistě by byli zatčeni, myslí si, že již na letišti.

Další doplnění dokazování výsledkem zbylých svědků, přibrání snoubenky žalobce jako účastníka řízení, jakož i provedení listinnými důkazy v ázerbájdžánském jazyce, které zástupce žalobce předložil při jednání soudu, soud zamítl pro nadbytečnost. Jako nadbytečné shledal i předvolání žalobce, odůvodnění těchto rozhodnutí soud uvádí níže.

Zástupce žalobce má za to, že žalobce dobře neporozuměl v průběhu řízení zejména zprávě Interpolu, co a jak a na co je dotazován. Jako laik zřejmě nebyl zcela obeznámen se všemi možnostmi důkazního řízení před správním orgánem, donesené zprávy jsou najmě od nevládních organizací, též Amnesty International, je s podivem, že žalovaný čerpal toliko z oficiálních zdrojů státních orgánů.

Pověřený pracovník žalovaného zdůraznil, že případ svědka je předmětem zkoumání v jeho věci, on veškerá sdělení o žalobci interpretoval z podání žalobce, spolu se nikdy žádných akcí nezúčastnili, opětovně poukázal na možnost dovolání se ochrany práv a svobod v Ázerbájdžánu, případně k ESLP. Tvzení o situaci novinářů a podstrkávání drog k této věci nemá zřejmě velkou relevanci, otázky hrozby pro neúspěšné žadatele o azyl při návratu byla dostatečně řešena rozhodnutím ve věci. Z podkladů plyne, že v Karabachu žádný konflikt neprobíhá, konečně žalobce měl možnost přesídlení na zbytek území. Žalobce byl v průběhu řízení řádně poučen ve smyslu § 21 zákona o azylu, že se může kdykoliv obrátit na nevládní organizaci o

právní pomoc, případně si zvolit advokáta pro řízení, to, že tak neučinil, nemůže být přičítáno k tíži žalovaného.

Oba účastníci setrvali na závěrečných návrzích, tedy žalobce na zrušení napadeného rozhodnutí a navrácení věci žalovanému, tento pak na zamítnutí žaloby jako nedůvodné. Náklady řízení neúčtovali.

Soud konstatoval ze správního spisu, že žalobce podal žádost o udělení mezinárodní ochrany dne 25. 6. 2010, uvedl, že je občan Ázerbájdžánu, téže národnosti, rodiče zemřeli, je svobodný, bratr a sestra žijí v zemi původu. V ČR má povolení k trvalému pobytu jeho strýc A. M.. Do prosince 2005 žil v Baku, poté do června 2006 pobýval ve Švédsku, do konce roku v Norsku, poté do března 2008 v Řecku, od té doby žije v ČR, od března 2010 je ve Vazební věznici v Praze – Pankrác. Je bez vyznání, od prosince 2004 byl členem strany Müsavat, na vojnu nebyl povolán, protože se staral o sourozence. Má SŠ vzdělání, odborností je logistik, pracoval v tomto oboru, též jako kurýr, prodavač a stavební dělník. K důvodům opuštění vlasti žalobce uvedl, že se tak stalo v prosinci 2005, byl zatčen na demonstraci policií, pak mu kamarád pomohl, policii podplatil, aby ho nechala utéct. Policie ho mučila a donutila přiznat se k trestným činům, které nespáchal. Odletěl z Baku přes Prahu do Švédska, měl pas a řecké vízum. Ve Švédsku požádal o azyl, asi po půl roce utekl do Norska, neboť ve Švédsku mu bylo řečeno, že na základě Dublinské úmluvy bude poslán do Řecka. Toto však nechtěl, požádal o azyl v Norsku, ale též mu bylo řečeno, že ho pošlou do Řecka. Tam zůstal do března 2008, azylové řízení probíhalo, ale nic se nedělo. Neví, jak to tam nakonec skončilo. Odjel lodí do Itálie a dále vlakem přes Rakousko do ČR, neboť zde žije jeho příbuzný. Z Řecka do ČR jel na padělaný bulharský občanský průkaz. Závěrem jako důvod své žádosti označil to, že by mohl být uvězněn, neboť ho donutili přiznat se k trestným činům, které nespáchal, druhým důvodem je pak to, že v zemi původu je stálá hrozba vypuknutí války a on by se z tohoto důvodu obával o život. V ČR chce zůstat, být propuštěn z vězení a pracovat a žít zde. V případě návratu se obává uvěznění, mučení a ublížení na zdraví.

V rámci pohovoru dne 25. 6. 2010 byl s žalobcem ve vazební věznici v Praze – Pankrác proveden za přítomnosti tlumočnicka ruského jazyka pohovor, v jeho průběhu žalobce uvedl, že byl v ČR veden jako M., svoji totožnost chtěl uvést až při pohovoru, bál se, policisté mu při zatýkání řekli, že o něm budou zjišťovat informace přes Interpol v Ázerbájdžánu a proto dál vystupoval pod falešným jménem, nechtěl, aby se v Ázerbájdžánu vědělo, kde se nachází. Do ČR přicestoval v březnu 2008 na bulharský občanský průkaz, na totožnost M. si otevřel i účet v bance, tam si doklad ofotili, pak mu ho v tramvaji ukradli, policie z banky získala kopii dokladu i adresu. Průkaz mu udělali neznámí lidé v Řecku za peníze. Policie ho zadržela poté, co zprostředkoval smlouvu na poskytování služeb nějaké firmě, která je podezřelá z podvodu, měla zprostředkovat nějaké finanční transakce mezi USA a Ruskem, šlo o transakce s kradenými platebními kartami, on bral jen malou provizi. Chtěli ho vyslechnout, byl zadržen, poté bylo zjištěno, že jeho doklad je padělaný, byl obviněn z padělání dokladů. Do ČR přijel proto, že v Řecku to bylo špatné, neuměl jazyk, policie tam s ním špatně zacházela, když je tam chycen žadatel o azyl, často je zbit.

Zde má strýce, ČR je jazykově bližší, také demokratičtější než Řecko, policie zde nikoho nebije. V ČR pracoval na stavebách a brigádách, dlouho byl ale bez práce. Z Ázerbájdžánu utekl kvůli svým politickým názorům, byl tam pronásledován, několikrát zatčen, policisté ho obvinili z trestných činů, které nespáchal, a dali mu čas, aby zmizel, takže to udělal. Zatčen byl třikrát, v průběhu r. 2005, naposledy v listopadu. V prvních dvou případech ho jenom zbili a varovali, aby nechal těch demonstrací, v listopadu ale proti němu zfalšovali obvinění a donutili ho násilím, aby to podepsal. Dříve byl zadržen na tři dny, naposledy na 15, a to na městském oddělení policie v Baku. Obviněn byl z napadení policistů a držení narkotik, která prý u něho našli. Jeho kamarád měl styky na policii, předal úplatek a policisté zinscenovali jeho útěk, úplatek 5 tisíc euro zaplatil kamarád, je to podnikatel R. M., ale již je mrtev, zemřel v r. 2006 na selhání jater a ledvin, poté, co byl poslán na léčení do Izraele. Byl viceprezidentem britské společnosti Murphy Shipping Company, měl více jak polovinu jejích akcií. Jedná se o dopravní společnost, zabývající se transportem a logistikou. Popsal, že se účastnil demonstrací, protestu proti falšování voleb, poprvé rozdával v lednu 2005 letáky o mítinku, byla to opoziční akce, zúčastnil se mítinků, chtěl změnu k lepšímu, demokratické volby a ne systém jedné strany. Existoval blok, který chtěl provést oranžovou revoluci po vzoru Ukrajiny a Gruzie. Jeho strana se jmenuje Müsavat, jedná se o staroazerský výraz pro svobodu. Existovala již v době první ázerbájdžánské republiky v r. 1918. Je to pravicová strana, má oblastní a okresní organizace. Ve volbách v r. 2005 byla v bloku Svoboda, který získal čtyři poslanecké mandáty. V r. 2009 ve volbách již blok neexistoval, do parlamentu se dostal jeden poslanec strany. Jedná se o nejstarší stranu, chce též návrat všech území. Orientuje se na Evropu a Západ. Mítinků se zúčastnilo asi 15.000 lidí, vystupovali tam lídři strany, do které on vstoupil v r. 2004, na mítinky chodil jeho kamarád, průkaz nedostal, slíbili mu ho na pozdější dobu, vydávají se na sjezdech a podobných akcích. Programem je demokracie, její hodnoty, boj s korupcí, lepší život lidí. Žalobce dostával v letech 1993 – 4 podporu pro uprchlíky, Arméni okupovali jejich okres, od té doby žil v Baku. Místní lidé je ale neměli rádi. Přišli o dům, majetek. Ve vlasti je považován za dezertéra, na vojnu povolán nebyl, musel se starat o bratra a sestru, ta doba ale již pominula a měl by nastoupit na vojnu, změnil se zákon, již byl předvolán na vojenskou správu, ale byl v zahraničí. 25 % území státu je okupováno, vedou se mírová jednání, ale všichni hovoří o možnosti války, nechce to zažít. Ve vazbě je kvůli svým chybám a padělání dokladů, myslí, že mu hrozí trest do dvou roků, možná i podmínka, asi i vyhoštění. Nechce být poslán opětovně do Řecka. Žalobce byl seznámen s třemi podklady o zemi původu, a to zprávami MZ USA o Ázerbájdžánu za rok 2005 a 2009 a Databankou ČTK, uvedl, že po seznámení se s jejich obsahem jsou pravdivé.

V průběhu pohovoru dne 4. 9. 2012 v PoS Kostelec nad Orlicí žalobce uvedl, že je ve styku s bratrem, který mu sdělil, že ho policie hledala a vyptávala se na něho. Dále popsal situaci ohledně konání mítinků, uvedl, že první se vlastně ani nekonal, až druhý, chtěli, aby byl na náměstí, ale nabízeli jim jenom okraje města, nakonec se konal u kina Šäfäg. Poprvé byl zadržován 24 hodin, ale dříve ještě nebyl členem strany, zúčastnil se čtyřikrát, jednalo se o boj proti korupci, za demokracii, nechtěl to jen pozorovat, chtěl začít u sebe. Jeho známý byl členem strany, policie jim dala dvě hodiny a pak je začala rozhánět. Popsal mítink, který začal dopoledne kolem desáté

hodiny, ve čtyři odpoledne byl rozeznán, mnoho lidí zavřeli. Žalobce držel ázerbájdžánskou vlajku, poslouchal, aplaudoval. Protože demonstranté všichni na výzvu policie neodešli, policie je začala rozhánět, chytat a odvážet na jednotlivé policejní okrsky. Zadržené mlátila, stejné to bylo podruhé i potřetí. Do čtyř hodin byla demonstrace povolena, žalobce byl mezi těmi, kteří neodešli. Dostal nasazená pouta a odváželi je autobusy na místní oddělení. Po volbách pak přišlo ještě více lidí, po čtvrté hodině je surově mlátili, byl odvezen autem na hlavní městskou správu v Baku, pár dní seděl a pak je zmlátili, nutili ho podepsat papíry, vymysleli se na něho útok na veřejného činitele a drogy, pak ale zasáhl jeho šéf a vzdálený příbuzný, který zaplatil za jeho propuštění úplatek. Policie řekla, že protokol je již vyplněn, dostává měsíc na to, aby odjel ze země, což také učinil a odjel do Švédska. Protokol nicméně stále existuje, mohl by být uvězněn a tam existuje řada nemocí, mohl by ztratit zdraví. Nechali ho utéct tak, že při převozu z policejní cely do vazební věznice ho pustili z auta. Hrozí mu až deset let. Odjet mohl, protože na ten měsíc ho nedali do celostátního pátrání, vyřídil si turistické vízum do Řecka a odjel do Švédska, potíže při vycestování neměl. Dále byl žalobce dotazován na historii strany, uvedl, že vznikla v r. 1911 a existuje stále, jmenoval některé představitele. Své členství nezrušil, ale zde nemá možnost se něčeho účastnit, shání jenom informace. V zemi původu mu hrozí vysoký trest, shání ho i vojenská správa, branná povinnost je od 18 do 35 let. Již si vytrpěl dost, byl bezdomovcem, vlastně uprchlíkem ve vlastní zemi. Při službě v armádě tam dnes hrozí velké nebezpečí, chce žít v demokratické zemi. Vojenská služba trvá 1,5 roku, bratr ji už absolvoval, ale ne celou, měl vodu na plících. K trestnímu stíhání v ČR uvedl, že za padělání a pozměňování veřejné listiny obdržel podmíněný trest, v odvolacím řízení dostal rok nepodmíněně, s ohledem na osm odseděných měsíců byl uvězněn ještě čtyři měsíce. V současné době je proti němu vedeno řízení za podvod, byl z něho podpisem jakýchsi listin bílý kůň, dostal čtyři roky, chce se odvolat. Trest vyhoštění obdržel na pět let. Žije v táboře, hledá práci, chodí se slečnou. Je ve styku s bratrem, který je ženatý a pracuje. Dále žalobce uvedl, že sice udělal chybu, ale byl by rád, kdyby již vše skončilo a mohl začít pořádný život, do země původu se vrátit nechce, šlo by mu o zdraví i život. Na podporu svých tvrzení již nechce nic doložit, námitky k pohovoru nemá, byl seznámen s výčtem dalších podkladů, seznámil se s nimi, uvedl, že se z nich dozvěděl, že za vyhýbání se službě v armádě mu hrozí až dva roky, což nevěděl. Jinak nechtěl nic dodat, ani doplnit.

Dne 1. 11. 2012 byl žalobce seznámen s Informací Národní ústředny Interpolu ze 7. 8. 2010, uvedl, že neví, jak na to přišli, byl jenom ve spojení emailem s velvyslanectvím Švédska v Ankaře, chtěl se jenom zeptat, zda to může udělat prostřednictvím ambasády, neví, proč píší, že ho deportovali, přijel sám v r. 2005. To, že žádal ve Švédsku o azyl v r. 2003 neuvedl, protože tehdy se to týkalo jiných, rodinných záležitostí, když přijel v r. 2005, všechny příčiny vylíčil. Tehdy však šlo o sloučení rodiny, ne o politický azyl. K dotazu správního orgánu, že dle informace měl dne 27. 2. 2006 podat žádost o povolení pobytu ve Švédsku na švédské ambasádě v Ankaře uvedl, že tam v životě nebyl, toliko tam psal email, což bylo ale v r. 2004. Jinak nechce nic dodat, ani doplnit, chce se jen zeptat, proč v té informaci je uváděn L. B., to je jeho komplic, resp. byl, sedí ve vězení, sebrali je společně v tom domě, když zjistili, že oba mají falešné doklady.

Soud přezkoumal napadené výroky rozhodnutí v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní – s.ř.s.), vyšel ze skutkového a právního stavu výše zjištěného (§ 77 odst. 2 s.ř.s.) a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

Zákon o azylu upravuje v ust. § 12 důvody udělení azylu tak, že azyl se udělí cizinci, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec

- a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo
- b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

V ust. § 13 zákona o azylu je upraven azyl za účelem sloučení rodiny, který lze udělit rodinnému příslušníkovi azylanta, jemuž byl udělen azyl podle § 12 nebo § 14 v případě hodném zvláštního zřetele, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12. Humanitární azyl upravuje ust. § 14, který lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit, jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany není zjištěn důvod pro její udělení podle § 12 zákona o azylu.

Zákon o azylu dále v ust. § 14 a) upravuje důvody udělení doplňkové ochrany, která se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odst. 2) a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Přitom za vážnou újmu se podle odst. 2 považuje

- a) uložení nebo vykonání trestu smrti,
- b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu,
- c) vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo
- d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

V ust. § 14 b) cit. zákona je upravena doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny, v odst. 1 je uvedeno, že rodinnému příslušníkovi osoby požívající doplňkové ochrany se v případě hodném zvláštního zřetele udělí doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro její udělení. Přitom dle odst. 2 se pro tyto účely rozumí rodinným příslušníkem

- a) manžel či partner osoby požívající doplňkové ochrany,
- b) svobodné dítě osoby požívající doplňkové ochrany, které je mladší 18 let,
- c) rodič osoby požívající doplňkové ochrany, která je mladší 18 let, nebo

d) zletilá osoba odpovídající za nezletilou osobu bez doprovodu podle § 2 odst. 11

Předpokladem udělení doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny manželu osoby požívající doplňkové ochrany je trvání manželství (partnerství) před udělením doplňkové ochrany cizinci, v případě polygamního manželství, má-li již tato osoba požívající doplňkové ochrany manžela žijícího s ním na území České republiky, nelze udělit doplňkovou ochranu za účelem sloučení rodiny další osobě, která je podle právního řádu jiného státu manželem osoby požívající doplňkové ochrany.

V prvé řadě soud považuje za potřebné vyjádřit se k svému rozhodnutí ve věci důkazů, které zástupce žalobce navrhl k provedení. Soud nařídil jednání ve věci na den 10. 6. 2013, dne 6. 6. 2013 obdržel přípis zástupce žalobce, který požádal o odročení věci s tím, že jeho klient je po zranění hlavy a obličeje, následném chirurgickém zákroku a hospitalizaci v dlouhodobé pracovní neschopnosti, má zájem na své osobní účasti u soudu a vyslechnutí dvou svědků. Soud této žádosti žalobce vyhověl a nařídil jednání na den 22. 7. 2013. Přípisem, soudu doručeným dne 10. 7. 2013 zástupce žalobce sdělil soudu, že žalobce nastoupil do výkonu trestu ve Vazební věznici Praha – Pankrác, žádá o jeho předvolání k jednání a dále navrhanými svědky jsou ve věci A. F., a V. T. Přípisem z 12. 7. 2013 pak byl navržen jako svědek A. M.. Při jednání soudu pak zástupce žalobce soudu sdělil, že první svědek se nedostavil, další dva jsou žadateli o azyl a posledně navrhaný je příbuzný žalobce, je jeho strýcem a má v ČR upraven pobyt od r. 1993. Pověřený pracovník žalovaného považoval návrh na provedení výslechů za nadbytečný s tím, že by znamenal i prolomení podmínek ust. § 75 s.ř.s., žalobce měl možnost uvést ve správním řízení vše, co se týkalo jeho věci, a případná výpověď svědků o situaci v Ázerbájdžánu by byla zřejmě obecného charakteru, k níž si však žalovaný opatřil zcela dostatečné podklady. Strýc žalobce pak opustil zem původu v r. 1993 a jeho informace o tamní aktuální situaci tak nemohou být přesvědčivé. Žalobce je zastoupen advokátem a ochrana jeho práv je tak dostatečná. Zástupce žalobce argumentoval tím, že v průběhu správního řízení bylo prováděno dokazování materiály tiskových agentur, svědci by naopak mohli pohovořit o aktuální realitě země původu a snoubenka žalobce o jeho prožívání momentální situace, je zde návrh, aby byla účastníkem řízení. Dotazem na zástupce žalobce soud zjistil, že považuje za důležitý zejména výslech p. T., který s žalobcem pobýval v PoS, soud provedl jeho výslech a jím uváděné skutečnosti popsal shora. Další výslech svědka, který by uváděl obecné informace o situaci v zemi původu, tedy navrhaného p. A. zamítl pro nadbytečnost, neboť ani on nemá osobní zkušenosti se situací žalobce v zemi původu, zná ji pouze z jeho podání, strýc žalobce pak zem původu opustil v r. 1993 a soud v tomto přijal za důvodnou argumentaci žalovaného. V souladu s ust. § 52 odst. 1 s.ř.s. tak soud rozhodl o nadbytečnosti výpovědí dalších dvou svědků. Soud dále, s odkazem na ust. § 33 odst. 1 s.ř.s. nespáčil důvod, pro který by se měla stát účastníkem řízení o udělení mezinárodní ochrany ve věci žalobce jeho snoubenka, neboť ta není ani žalobcem, ani žalovaným, její výpověď o tom, jak žalobce osobně nyní prožívá svoji situaci pak soud nepovažoval z pohledu azylové relevance jeho příběhu za nutnou. Soud proto usnesením návrh ve výše uváděné věci zamítl.

V dalším pak soud zamítl i návrh na předvolání žalobce k jednání soudu vyžádáním jeho eskorty z Vazební věznice v Praze, když soud je přesvědčen, že žalobce měl v průběhu správního řízení dostatečný prostor pro vyjádření všech skutečností, které mohl a měl považovat za důležité pro uplatnění ve své věci, konečně, byl opakovaně správním orgánem dotazován, zda chce něco doplnit či navrhnout a žalobce uváděl, že tomu tak není. V řízení před soudem pak byl zastoupen právním zástupcem, kterého si zvolil, ochrana jeho práv tak byla zabezpečena dostatečně a v tomto směru dal soud za pravdu výše uvedené argumentaci žalovaného. Konečně, zástupce žalobce soudu při jednání předložil vcelku obsáhlý svazek zpráv o situaci v zemi původu žalobce z r. 2011, které byly vyhotoveny nevládními organizacemi, Amnesty International, s tím, že správní orgán čerpal toliko z oficiálních zdrojů státních orgánů. Tyto podklady byly v ázerbájdžánském jazyce. Soud zamítl návrh na provedení důkazů těmito listinami, neboť bylo sděleno zástupcem žalobce, že dokladují realitu země původu, k osobě žalobce se však přímo nevztahují a soud je přesvědčen, že žalovaný si opatřil pro objektivní zhodnocení situace v zemi původu vcelku dostatečné a různorodé podklady, žalobce měl opakovaně možnost v průběhu celého správního řízení předložit jakékoliv materiály, které by považoval za potřebné a vhodné k popisu objektivní a reálné situace v Ázerbájdžánu, byl k tomu i vyzván, ničeho však nenavrhoval ani nepředložil a soud v průběhu jednání dospěl k závěru, že provedení překladu obsažného svazku internetových článků a jejich čtení k důkazu by bylo v daném případě nadbytečným. Podklady, z nichž žalovaný v tomto směru čerpal, byly předmětem projednání věci v průběhu správního řízení, žalobce se s nimi vždy seznámil, uvedl svůj názor a ničeho nenamítal, ani nenavrhl. Podklady pak správní orgán argumentačně zařadil do svého odůvodnění na str. 4, 5, 7, 8 a 9 svého rozhodnutí a jsou i obsahem správního spisu. Soud tak v této souvislosti ničeho žalovanému nevyčítá a provedení dalších materiálů v ázerbájdžánštině v průběhu jednání, a to materiálů, popisujících situaci v zemi původu, která bezprostředně nehovoří o žalobci, považoval soud za nadbytečné.

V žalobě žalobce namítá zcela konkrétně, že je přesvědčen, že splňuje podmínky ust. § 12 a § 14a) zákona o azylu. Soud tak podrobněji reaguje na tyto žalobní námítky a krátce konstatuje, že z příběhu i osobní situace žalobce je patrné, že podmínky ust. § 13 a § 14b) zákona o azylu nesplňuje, o udělení humanitárního azylu nepožádal, k vyslovení, že u žalobce nebyly zjištěny podmínky, hodné zvláštního zřetele ve smyslu ust. § 14 zákona o azylu, měl správní orgán, dle přesvědčení soudu, dostatečné podklady. Soud se tedy v dalším zabýval již pouze případným naplněním podmínek ust. § 12 a § 14a) cit. zákona.

Soud konstatuje, že podmínkami ust. § 12 zákona o azylu se žalovaný zabýval na str. 5 – 7 napadeného rozhodnutí ze dne 2. 11. 2012, na základě žalobcem předestřených znalostí o straně Müsavat dospěl žalovaný k závěru, že o ní má povšechné znalosti, které jsou běžně dostupné, avšak z informací o zemi původu plyne, že v překladu znamená její název Rovnost, nekoresponduje ani počet získaných mandátů v obojích volbách, o kterých žalobce hovořil. Dále žalovaný poukazuje na rozdílná tvrzení o délce zadržení v jednotlivých případech, která plynou z provedených pohovorů i to, že poprvé tvrdil, že byl vždy odvezen na jednu určitou

služebnu a podruhé na různá místa v Baku. Pokud k uvedenému přistoupí hodnocení celé věci na podkladě informačních zpráv, které popisují situaci v Ázerbájdžánu v r. 2004 a 2005 při mítincích tak, že účastníci se po oficiální povolené části pokojně rozešli, soud nemůže jinak, než spatřit, obdobně jako žalovaný, v žalobcem uváděných skutečnostech logicky nevěrohodnost. Soud pak plně odkazuje i na skutečnosti, které popsal žalovaný na str. 6 svého rozhodnutí, tedy, na rozpory, které vznikly porovnáním výpovědí žalobce a skutečností, plynoucích z informace Národní ústředny Interpolu. Zástupce žalobce při jednání soudu uváděl, že žalobce zřejmě některým skutečnostem, v informaci uváděným, nedobře rozuměl, soud však přečetl znění čl. 105 ze správního spisu, z něhož zcela patrně takové skutečnosti nevyplývají. Je zde uvedeno, že žalobce adekvátně dotazům žalovaného odpovídal, a to za přítomnosti tlumočnice ruského jazyka, nechtěl nic dodat, ani doplnit. K odlišnostem v dobách jím uváděného pobytu v letech 2003 – 2006 v zahraničí a k informacím o jeho pobytu, vyplývajícím z cit. zprávy uvedl, že o svém pobytu ve Švédsku v letech 2003 – 2004, kdy tam žádal o azyl nemluvil proto, protože se jednalo o rodinné důvody – výslovně uvedl „tam se to týkalo tuším sloučení rodiny“ a následně popřel, že by někdy byl v Turecku, přestože zpráva hovoří o tom, že 27. 2. 2006 podal žádost o povolení pobytu na švédské ambasádě v Ankaře, sám naopak uváděl, že od prosince 2005 do června 2006 měl pobývat ve Švédsku. Dále soud uvádí, že se prakticky po podrobném seznámení se s věcí žalobce přiklání k jeho závěru, uvedenému na str. 5, a to, že považuje žadatelovy aktivity, jak je v průběhu řízení popsal, za účelově zveličené a jejich následky za nevěrohodné. Soud nespornuje, že z podkladových zpráv vyplývají informace o tom, že v Ázerbájdžánu v průběhu let, které žalobce popsal, i dalších, docházelo k určitému porušování lidských práv, žalobcem uváděné opakované zadržování z důvodu účasti na mítincích a vykonstruované obvinění z celkem závažných trestných činů proto, že se účastnil předvolebního a povolebního mítinku soud nepovažuje za seriózně reálné. Z podkladů plyne, že podobné problémy nejsou v zemi původu žalobce zcela vyloučeny, nicméně reálně je zřejmě možné se s takovými praktikami setkat u různých opozičních předáků, významných novinářů a podobných osobností, jako obecně běžné praktiky popisovány vesměs nejsou. Nevěrohodnost žalobcovy výpovědi o jeho zadržování v zemi původu z jím uváděných důvodů pak přistupují i další jím uváděné okolnosti v jeho věci – informace o pobytech v různých letech, jak uváděno výše, konečně i fakt, že do ČR cestoval na padělaný doklad a jako důvod takového jednání sdělil, že se obával, že si budou zdejší orgány o něm zjišťovat informace přes Interpol v Ázerbájdžánu. Soud je však toho názoru, že se žalobce spíše obával, že zdejší orgány by si mohly zjistit pravdivé údaje cestou dotazu na Interpol, což se následně skutečně stalo. Tak správní orgán zjistil, že žalobcem uváděné údaje o jeho pobytech v posledních letech nebyly zcela pravdivé. Ze všech uvedených důvodů soud neuvěřil žalobci jím tvrzené pronásledování v zemi původu, ani případné obavy z něho na základě jím uváděných důvodů, neuvěřil ani tomu, jakým způsobem prezentoval svůj útěk. Podmínky naplnění azylově relevantních důvodů, upravených ust. § 12 zákona o azylu tak dle přesvědčení soudu v případě žalobce naplněny nejsou.

V dalším pak soud neshledal ani důvody pro udělení doplňkové ochrany ve smyslu ust. § 14a) zákona o azylu, resp. žalobcem namítané skutečnosti nemohl

hodnotit jako důvodné obavy z ohrožení azylově relevantní vážnou újmu. Skutečnost, že vojenská povinnost a její naplnění není azylově relevantním momentem, již byla českými soudy opakovaně judikována (např. rozhodnutí NSS ze dne 29. 3. 2004, čj. 5 Azs 4/2004), pokud pak případně hrozí žalobci vykonání trestu odnětí svobody za jiné trestné činy, ani taková skutečnost nemůže znamenat, že v jiném státě může být hodnocena jako důvod k udělení azylu (mezinárodní ochrany). To, že by se tak mohlo v případě žalobcova návratu stát pro jím uváděné skutečnosti, soud žalobci, jak uvedeno výše, neuvěřil. Odůvodnění neudělení doplňkové ochrany tak, jak zhodnoceno správním orgánem na str. 8 a 9 napadeného rozhodnutí, považuje soud za vcelku konzistentní, z podkladů seriózně plyne, že v Ázerbájdžánu navrátilším se neúspěšným žadatelům o azyl žádné zásadní nebezpečí nehrozí. Soud tak neshledal namítaných pochybení v porušení ust. § 2 a 3 správního řádu, neboť pokud vznikly v případě žalobce jakékoliv pochybnosti, je potřebné vidět, že tyto způsobil sám tím, že jím uváděné skutečnosti si nekořespondovaly. Soud po přezkoumání a projednání věci dospěl k závěru, že žaloba nebyla důvodná a tuto v souladu s ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. jako takovou zamítl.

Výrok o náhradě nákladů řízení soud odůvodňuje ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., když žalobce nebyl ve věci úspěšný a žalovaný náhradu nákladů řízení neúčtoval.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Hradci Králové dne 29. července 2013

JUDr. Jana Kábrtová, v. r.
samosoudkyně